

سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس
ارتش جمهوری اسلامی ایران
انتشارات آتشبار

پیروزی یا شکست

www.kebab.ir

نویسنده: احمد حسینی

سرشناسه	: حسینی، احمد، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآورنده	: پیروزی یا شکست / نویسنده: احمد حسینی؛ ویراستاری ساجده لریان
مشخصات نشر	: تهران؛ سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس ارتش جمهوری اسلامی ایران، انتشارات آتشبار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۶ ص.
شابک	: ۳-۳۰-۷۳۸۲-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷
موضوع	: Iran - Iraq War, 1980- 1988
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- علل
موضوع	: Iran - Iraq War, 1980- 1988 -- Causes
شناسه افزوده	: سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس ارتش جمهوری اسلامی ایران، انتشارات آتشبار
رده‌بندی کنگره	: DSR ۱۵۹۸
رده‌بندی دیویی	: ۹۵۵/۰۸۴۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۶۸۴۵۳
وضعیت رکورد	: فیبا

انتشارات آتشبار

وابسته به سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

ارتش جمهوری اسلامی ایران تلفن: ۸۱۹۵۴۱۱۱

پیروزی یا شکست

نویسنده: احمد حسینی

ویراستار: ساجده لریان کنترل نهایی: جهانبخش مولایی

طرح جلد: مهدی لریان

چاپ اول: ۱۴۰۰ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۳-۳۰-۷۳۸۲-۶۲۲-۹۷۸

سخن ناشر

دوران هشت سال دفاع مقدس برهه‌ای حساس و سرشار از غرور، افتخار و تجربه برای ملت ایران محسوب می‌گردد که همواره در خاطرات آنان ماندگار و جاوید خواهد بود. ایرانیان شجاع و غیور طی این دوران پرمخاطره تحت لوای ولایت چون کوه در مقابل دشمنان خویش ایستادگی نمودند و در انتهای این رزم نابرابر، دشمن نگون‌بخت خویش را از سودای خام حمله به ایران، سخت نادم و پشیمان ساختند.

اکنون که سالیان دراز از آن فتح و ظفر شکوهمند سپری شده است، با عنایت به سخن گهربار فرمانده معظم کل قوا «مدظله‌العالی» که فرمودند: «فراموشی و تحریف دو آسیب و خطر بزرگی است که در کمین هر حادثه بزرگ تاریخی قرار دارد و نخبگان، فرزنانگان و متصدیان عرصه دفاع مقدس با شناساندن دقیق این ذخیره و گنجینه فرهنگی، اجازه ندهند این حماسه دستخوش فراموشی و تحریف بشود.» بر تمامی اصحاب نشر و رسانه فرض است که تمامی تلاش خویش را به کاربندند تا از فرونشستن غبار تسلیات و فراموشی بر خاطرات غرورآفرین آن ایام پرافتخار ممانعت به عمل آورند.

بی‌تردید در کنار متجاوزان مزدوری که در زمان جنگ قصد دست‌اندازی به سرزمین عزیزمان را در خاطر می‌پروراندند، حامیانی هم در پشت‌صحنه آنان را فریفته و به سودای سرابی باطل و دست‌نیافتنی راهی میدان‌های جنگ نمودند.

امروز اگرچه میدان‌های رزم آرام و سلاح‌های جنگی خاموش شده‌اند، اما نهضت در عرصه‌های استقامت و سازندگی ادامه دارد. نگهداری و حفظ اسناد و مدارک دفاع مقدس و انتقال آن به نسل‌های بعد که آینده‌سازان این مرزوبوم را تشکیل می‌دهند و ادامه داستان عزت و سرافرازی ما به همت بلند و بازوان پرتوان آنان بستگی دارد، موجب بیمه شدن نظام اسلامی و ضامن استمرار حرکت ما در آینده خواهد شد.

فهرست

مقدمه	۱۵
فصل اول: نواقص و مشکلات ارتش	۱۹
سراب آرزوهای صدام	۲۰
بررسی و تحلیل علل شکست از نگاه منتقدان	۲۶
غافلگیر شدن ارتش	۲۷
ارتش بعد از انقلاب	۳۳
استعداد نیروی زمینی ارتش ایران در زمان وقوع جنگ	۳۶
بنی صدر و فرماندهی کل قوا	۳۹
آغاز فعالیت‌های مسلحانه صدام انقلاب	۴۲
محاصره پادگان سنندج	۴۴
اولین مأموریت رزمی نیروی زمینی ارتش	۴۵
بی‌توجهی به استقرار نیروهای عراقی در مرز ایران	۴۷
تأکید فرماندهان بر ضرورت اعزام نیرو	۴۸
آخرین هشدار رئیس ستاد ارتش به بنی صدر	۵۱
تعویق تشکیل جلسات شورای عالی دفاع	۵۲
آیا ارتش به وظیفه خود عمل نکرد؟	۵۴
فصل دوم: راهبرد نیروی زمینی ارتش قبل از جنگ	۵۷
تدابیر ارتش	۵۸
ارتش و درگیری‌های مرزی	۵۹
جایگزینی ارتش به جای ژاندارمری	۶۳

گسترش واحدهای لشکر ۸۱	۶۴
تشدید درگیری از فروردین ۱۳۵۹	۶۶
حمله نیروهای عراق منطقه مرزی غرب	۶۸
استقرار یگان‌ها	۶۹
چرا نیروهای در مرز تقلیل یافتند؟	۶۹
قراین و شواهد حمله ارتش عراق	۷۰
اعلام آمادگی به فرماندهان	۷۴
دستورات هماهنگی	۷۴
تشدید حمله‌ها و اشغال ارتفاعات میمک	۷۵
طرح عملیاتی ابوذر	۷۶
استقرار لشکر ۹۲	۸۸
فصل سوم: تهاجم ارتش عراق و تدابیر ارتش بعد از جنگ فحیطی	۸۹
آغاز تهاجم ارتش عراق	۹۰
پیشروی دشمن	۹۱
تدابیر ارتش بدون دخالت بنی‌صدر	۹۳
محدود بودن اختیارات بنی‌صدر	۱۰۰
اداره جنگ	۱۰۴
استفاده از نیروهای مردمی	۱۱۵
استفاده از نیروهای مردمی در غرب کشور	۱۱۶
فصل چهارم: نگاهی به چند عملیات محدود ارتش	۱۱۹
عملیات دانشجویان دانشکده افسری در ششم مهر	۱۲۰
عملیات ذوالفقاری و حفظ آبادان	۱۲۰

۱۲۳	 عملیات پدافندی نهم آبان
۱۳۴	 عملیات نصر
۱۳۹	 عوامل شکست عملیات نصر
۱۴۰	 دستاوردها عملیات نصر
۱۴۰	 عملیات آفندی توکل
۱۴۲	 استفاده از آب کرخه کور
۱۴۷	 آزادسازی میمک
۱۴۸	 عملیات محدود
۱۵۰	 آخرین تحولات جبهه‌های جنگ تا بهمن
۱۵۴	 آخرین عملیات سال ۱۳۵۹
۱۵۵	 تجربه و تقویت روحیه آفندی
۱۵۶	 عملیات آفندی کانال هندلی و تپه چشمه
۱۵۸	 تگ میدان تیر آبادان
۱۵۹	 در منطقه سوسنگرد
۱۶۰	 عملیات الله اکبر
۱۶۸	 نتیجه عملیات الله اکبر در مصاحبه شهید سرلشکر فلاحی
۱۶۸	 سایر تک‌های آفندی
۱۶۹	 عملیات دارخوین
۱۷۲	 ۹ ماه بعد از گذشت جنگ تحمیلی
۱۷۳	 تسلط بر خاک عراق
۱۷۴	 آمادگی نیروها
۱۷۵	 پیروزی‌های اخیر

۱۷۵	تسخیر جاده آبادان _ ماهشهر
۱۸۳	فصل پنجم: پدافند و تمهیدات دفاعی
۱۸۴	اولین وظیفه مدافعان
۱۹۱	دفاع و عملیات تأخیری
۱۹۶	تأثیر عملیات تأخیری
۱۹۹	ماهیت دفاعی تک‌های محدود
۲۰۱	عملیات نظامی
۲۰۴	مراحل دفاع در جنگ تحمیلی
۲۰۷	سه مرحله جنگ از نگاه سرلشکر وفیق السامرائی
۲۱۲	عملکرد نیروی زمینی ارتش در یک نگاه
۲۱۵	برخی از موفقیت‌های سال اول جنگ در روزنامه‌ها
۲۱۷	فصل ششم: آثار فرماندهی و دیدگاه‌های نظامی بنی‌صدر
۲۱۸	واکنش بنی‌صدر به طرح آمادگی ارتش
۲۱۹	تعهد ارتش بر وظایف سازمانی
۲۲۱	مشکلات و موانع
۲۲۳	دستاوردهای بی‌توجهی به نیروهای مسلح و ضرورت‌های دفاعی
۲۳۲	پاک‌سازی افسران باتجربه
۲۳۳	فصل هفتم: خاطرات بنی‌صدر در روزنامه انقلاب اسلامی
۲۳۴	نگاهی به گزارشات روزانه رئیس‌جمهور و فرمانده کل قوا
۲۳۴	بی‌تفاوتی نسبت به بسیج و اعزام نیرو
۲۳۵	اقدام احساسی
۲۳۶	اطلاعات و تحلیل نادرست